

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จันทร์จิรา ไชยรัตน์ และ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

amiko31@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และ 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วจับสลากเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 58 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.885 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 4) ผลการเปรียบเทียบระดับการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การดำเนินงาน, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง หรือบุคลากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารงานและผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่าย ครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องต้องมีความตระหนักเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนเพื่อนักเรียนเกิดความสุขที่จะพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน ดังนั้นคณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกฝ่ายมีการประสานงานกันเป็นอย่างดีให้ความร่วมมือ มีความรู้ในเรื่องของการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ดำเนินการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง [1]

ปัญหานักเรียน ในระบบการช่วยเหลือนักเรียน นับเป็นอีกหนึ่งปัญหาสำคัญที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำเป็นต้องเร่งแก้ไขเพื่อลดจำนวนการออกกลางคันของนักเรียนให้น้อยลงหรือหมดไปโดยเร็ว จากข้อมูลในระบบการดูแลช่วยเหลือที่ได้จากรายงานข้อมูลนักเรียนออกกลางคันโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีจำนวนนักเรียนออกกลางคันทั้งหมด จำนวน 374 คน โดยนักเรียนที่ออกกลางคันมากที่สุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 95 คน ร้อยละ 25.40 รองลงมา คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3 จำนวน 72 คน ร้อยละ 19.25 สำหรับสาเหตุที่มีจำนวนนักเรียนออกกลางคันมากที่สุด คือ มีปัญหาในการปรับตัว จำนวน 216 คน ร้อยละ 57.75 รองลงมา คือ มีปัญหาครอบครัว จำนวน 39 คน ร้อยละ 10.43 มีจำนวนนักเรียนที่จำหน่ายทั้งหมด จำนวน 259 คน โดยนักเรียนที่จำหน่ายมากที่สุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 92 คน ร้อยละ 35.52 รองลงมา คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 66 คน ร้อยละ 25.48 สำหรับสาเหตุที่จำหน่าย มีจำนวนนักเรียนมากที่สุด คือ อายุพ้นเกณฑ์จำนวน 185 คน ร้อยละ 71.43 รองลงมา คือ ไม่มีตัวตนอยู่ในพื้นที่ (มีหนังสือรับรอง) จำนวน 64 คน ร้อยละ 24.71 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12. 2559 : 90-92) จากปัญหาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาได้ตระหนักเห็นความสำคัญ จึงมีการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีกระบวนการทำงานให้เป็นระบบ มีความชัดเจน การประสานความร่วมมือของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทั้งฝ่ายในโรงเรียน และนอกโรงเรียน รวมไปถึงการมีกิจกรรมต่างๆ ที่มีคุณภาพ

ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, [15]) ได้จำนวนครูทั้งสิ้น 351 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ตามขอบข่ายและภารกิจของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [13]) โดยพัฒนา

แบบสอบถามตามการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามของนิภารัตน์ วงษ์วิชา [4] วิโรจน์ สุรสาคร [10] และอินทรา ฮวดเจริญ [14] แบ่งออกเป็น 2 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ จำแนกเป็นเพศ อายุ ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ประกอบข้อคำถามเกี่ยวกับการการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคำถามครอบคลุมความคิดเห็นของครูทั้ง 5 ด้าน ทั้งหมด 58 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	จำนวน 19 ข้อ
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	จำนวน 13 ข้อ
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	จำนวน 12 ข้อ
4. ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา	จำนวน 7 ข้อ
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	จำนวน 7 ข้อ

การเก็บแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและการจัดส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 351 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 351 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบกับคะแนนเฉลี่ยตามวิธีของบุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว [6]

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย (ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .885)
 - 1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้อง
 - 1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3. ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ใช้สถิติดังนี้

3.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

3.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.3 การทดสอบค่าที (t - test)

3.4 การทดสอบค่าเอฟ (F - test)

ผลและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ทั้งหมด 351 คน พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 63.25 เพศชาย จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 36.75 อายุของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงมากกว่า 30-45 ปีขึ้นไป มีจำนวน 157 คนคิดเป็นร้อยละ 44.73 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 73.50 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษาของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นขนาดกลางจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 46.72

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=4.1736$) รองลงมาคือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.1383$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=4.1089$) ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{X}=4.0346$) และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ($\bar{X}=4.0204$)

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผลการศึกษา พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากการศึกษานี้ มี 5 ด้าน ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิราธน์ วงษ์วิชา [4] ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานี เขต 3 ซึ่งศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน เหมือนกับการศึกษานี้ ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สภาพปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และความต้องการในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก นิมิตร เจียมตม (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1 พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านบุญมา นาคะวะรังค์ [7] ศึกษากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกโดยรวมอยู่ที่ระดับมาก และจักรี โพธิ์สำนัก [2] ศึกษาปัญหาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

การที่ผลการวิจัยปรากฏผลเช่นนี้เนื่องจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน โดยมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ มีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [13] ได้กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา อภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับนิรุตติ จูรัมย์ (2553 : 81-83) ศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดระยอง ที่จำแนกตามเพศประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งการทำงาน และขนาดโรงเรียน มี

ความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ผล พรหมทอง [9] ศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมวันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต4 พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมวันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ ตามตัวแปรเพศ ตำแหน่ง อายุราชการ และวุฒิการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สอดคล้องกับ ศกุนตลา วิไลขำ [12] ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตัวแปร พบว่า อายุ ไม่แตกต่างกัน ผล พรหมทอง [9] ได้ศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมวันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมวันโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ตามตัวแปร เพศ ตำแหน่ง อายุราชการ และวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่แตกต่างกัน การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานของผู้บริหารมีการดำเนินงานภายใต้กรอบกฎหมายเดียวกัน ทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา นโยบายสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานและนโยบายของรัฐบาล จึงทำให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แก่ครูทุกระดับอายุอย่างเท่าเทียมกัน จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบระดับอายุไม่แตกต่างกัน

2.3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ครูที่ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิไล รุ่งโรจน์แสงจินดา [11] ได้ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยา ของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานการบริหาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยา ผู้บริหารและครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตาม วุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผล พรหมทอง [9] ได้ศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมวันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมวันโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ตามตัวแปร เพศ ตำแหน่ง อายุราชการ และวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการกระตุ้น และติดตามการดูแลช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม ให้เป็นไปในทิศทางเดียว ทัวถึงตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้มีการกำหนดให้ทุกโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 มีการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน

2.4 การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูที่สังกัดสถานศึกษาที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียนครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับธนกุล กองทรัพย์ [3] ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่าเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาด

ใหญ่ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างก็มีความพร้อมในการดำเนินงาน ติดตามการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนต่างกันส่งผลให้โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนา การดำเนินงานทั้ง 5 ด้านต่อไป เพราะระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญและต้องตระหนัก ควรทำให้อัตราจำนวนของนักเรียนที่ออกกลางคันลดลง และลดแรงต้านจากสังคมภายนอก เพราะนักเรียน เหล่านี้เป็นกลไกสำคัญในการเข้าสู่อุตสาหกรรม เพื่อการสร้างอนาคตของชาติ ในการพัฒนาทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาแนวทาง/วิธีการ/บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาความสัมพันธ์กับชุมชนในการส่งเสริมการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ควรศึกษาปัจจัย ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแนะนำ ชี้แจง อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จรัส อติวิทยากรณ์ อาจารย์ ดร. ศิลป์ชัย สุวรรณมณี อาจารย์ ดร. สุนทรี วรรณไพเราะ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ หลักการและแนวการศึกษาทางด้านศาสตร์และศิลป์ ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นผลให้การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลงได้

บรรณานุกรม

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. ยูเรนัสอิมเมจกรุ๊ป, กรุงเทพฯ, 2544, หน้า 3-5.
- [2] จักรี โพธิ์สำนัก. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, ชลบุรี, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550, หน้า 201-202.
- [3] นฤพล กองทรัพย์. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน, 2556, หน้า 85-92.
- [4] นิภารัตน์ วงษ์วิชา. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552, หน้า 110-112.
- [5] นันทรัตน์ เกื้อหนุน, สุเทพ ลิ้มอรุณ และ อัญชนา พานิช. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ 2554; ปีที่ 11, หน้า 115-127.
- [6] บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว. การอ้างอิงประชากรเพื่อใช้เครื่องมือแบบมาตรฐานประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. วารสารการวัดผลการศึกษา มศว, มหาสารคาม, 2533, หน้า 22-25.

- [7] บุญมา นาคะวะรังค์. กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549, หน้า 86-90.
- [8] ปภัสรา โพธิ์ทอง, สาธิต ทรัพย์รวงทอง. แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วารสารรัชต์ภาคย์ 2559; ปีที่ 10, หน้า 13-24.
- [9] ผล พรหมทอง. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมวันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2554, หน้า 76.
- [10] วิโรจน์ สุรสาคร. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครปฐม. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550, หน้า 145-152.
- [11] วิไล รุ่งโรจน์แสงจินดา. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2556, หน้า 76-79.
- [12] ศกุนตลา วิไลขา. ความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2557, หน้า 95-96.
- [13] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547, หน้า 17.
- [14] อินทิรา ฮวดเจริญ. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา :มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระราชูปถัมภ์, 2550, หน้า 162-166.
- [15] R.V. Krejcie and D.W. Morgan. Determining Sample Size for Research Activities. In: Educational and Psychological Measurement, 1970, p. 607-610.
- [16] L. J. Cronbach. Essential of Psychological Testing. 5th eds. New York : Harper Collins, 1990, p. 202-204.